

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Spokojené Díly z. s.**, se sídlem Foglarova 1817/57, Kuřim, zastoupený Mgr. Lenkou Kotulkovou, advokátkou se sídlem Kopečná 241/20, Brno, proti žalované: **Česká komora architektů**, se sídlem Josefská 34/6, Praha 1, zastoupená Mgr. Ing. Danielou Rybkovou, advokátkou se sídlem Jana Želivského 2385/11, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 4. 2021, č. j. 3 A 5/2021 – 110,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce podal k Městskému soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“) žalobu na ochranu před nezákonným zásahem. Žalobce uvedl, že žalovaná nevyřídila řádným způsobem jeho podnět směřující k zahájení disciplinárního řízení s doc. Ing. arch. J. K., Ph.D., a Ing. arch. J. K. Žalobce přitom upozornil žalovanou na možná porušení disciplinárního řádu žalované ze strany jmenovaných architektů. Žalobce byl způsobem vyřízení podnětu dotčen v právu na příznivé životní prostředí kvůli možné nezákonnosti aktualizace zásad územního rozvoje (Jihomoravského kraje – pozn. NSS) v důsledku střetu zájmů jmenovaných architektů jako zpracovatelů tohoto díla. Žalovaná nepřisvědčila stížnosti žalobce a usneseními dozorčí rady č. 756 a č. 757 ze dne 17. 11. 2020, respektive ze dne 16. 11. 2020 opětovně zastavila „disciplinární zjišťování“ ke jmenovaným architektům. Tím *de facto* potvrdila předchozí usnesení dozorčí rady žalované č. 1/653

a č. 2/654 (obě ze dne 29. 9. 2020), jimiž bylo rovněž zastaveno „disciplinární zjišťování“ ohledně uvedených architektů, a proti kterým danou stížností žalobce brojil.

[2] Žalobce se podanou žalobou domáhal, aby městský soud žalované zakázal pokračovat v porušování jeho práva řádným nevyrážením podnětu a stížnosti a současně jí přikázal obnovit stav před nezákonným zásahem tím, že zruší usnesení o zastavení „disciplinárního zjišťování“. Žalobce *in eventum* navrhl, aby městský soud sám zrušil uvedená usnesení.

[3] Městský soud usnesením ze dne 21. 4. 2021, č. j. 3 A 5/2021 – 110, žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť dospěl k závěru, že jednání popsané v žalobě nemůže být nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s.

[4] Městský soud podotkl, že žalobce napadl způsob, jakým žalovaná vyřídila podnět, kterým usiloval o zahájení disciplinárního řízení s výše jmenovanými architekty. Středobodem úvah městského soudu proto bylo, zda způsob vyřízení podnětu k zahájení disciplinárního řízení, respektive jemu předcházející fáze „disciplinárního zjišťování“ může být nezákonným zásahem. Dospěl přitom k závěru, že žalobci nesvědčí veřejné subjektivní právo na zahájení disciplinárního řízení se členy žalované. Rozhodnutí o podnětu není způsobitelné jakkoli zasáhnout veřejná subjektivní práva žalobce, která bez ohledu na výsledek zůstávají nedotčena. Žalobce současně není členem žalované a její rozhodnutí mu tak nemohou zakládat, měnit či rušit práva nebo povinnosti. Smyslem podnětu je iniciace dozorové pravomoci příslušných orgánů žalované jako profesní komory, nikoli rozhodování o právech a povinnostech podatele nebo třetích osob. Žalobce by se ostatně nemohl proti výslednému rozhodnutí z takto zahájeného disciplinárního řízení bránit žalobou podle § 65 s. ř. s. Městský soud dodal, že pokud žalobci nesvědčí veřejné subjektivní právo na zahájení určitého řízení, nemůže být dotčen ani sdělením, že správní orgán pro jím navrhovaný postup neshledal důvody. Jinými slovy, žalobou napadený úkon žalované pojmově vůbec nemohl být nezákonným zásahem a žalobce se nemohl zásahovou žalobou bránit proti způsobu nebo kvalitě vyřízení jeho podnětu. Na podporu své argumentace odkázal městský soud na judikaturu Nejvyššího správního soudu, především na rozsudek ze dne 15. 4. 2021, č. j. 1 As 394/2020 – 53, který se týkal obdobné věci.

[5] K námitce žalobce, podle níž byl dotčen v právu na příznivé životní prostředí, městský soud konstatoval, že mezi postupem žalované a aktualizací zásad územního rozvoje neshledává žádnou relevantní souvislost. Pokud se chce žalobce bránit proti aktualizaci zásad územního rozvoje, právní řád mu k tomu poskytuje zvlášť určené nástroje v oblasti územního plánování s možností následného soudního přezkumu. Snaha o zahájení disciplinárního řízení s autory příslušné územně plánovací dokumentace však dle městského soudu neslouží k obraně vůči jejímu obsahu.

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[7] Nejprve namítá, že podmínky pro soudní přezkum jsou v dané věci splněny. Žalobou se nedomáhal konkrétního způsobu vyřízení svého podnětu, ale pouze požadoval,

pokračování

aby byl podnět vyřízen „řádne“, tedy v souladu se zákonem. Stěžovatel je „obětí pasivity žalované“, která dostatečně nevyřídila jeho podnět. Postupem žalované byl přímo a bezprostředně zkrácen na svém právu na řádné vyřízení podnětu, právu na řádný výkon veřejné správy, právu na příznivé životní prostředí a právu na spravedlivý proces. Městský soud tyto dílčí otázky a podmínky přípustnosti soudního přezkumu nesprávně právně posoudil, čímž založil nezákonnost napadeného rozhodnutí. Tež pominul, že namítaný zásah do práva na příznivé životní prostředí má ústavněprávní rozměr. Stěžovatel dále v kasační stížnosti obsáhle argumentuje ve prospěch názoru, že mu svědčí právo na řádné vyřízení podnětu. Podotýká, že jestliže profesní komora rezignuje na posílání vykonávat disciplinární pravomoc nad svými členy a v této souvislosti se náležitým způsobem nevypořádá s podněty třetích osob, může to vést k nežádoucím společenským jevům. Svoje závěry opírá o judikaturu Nejvyššího správního soudu, odkazuje zejména na rozhodnutí rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019 – 39, věci žalobkyně ŽAVES a. s. (dále jen „rozsudek NSS ve věci ŽAVES“). Stěžovatel je s odkazem na citovaný rozsudek přesvědčen, že právě on je z „kategorie“ podatelů, jejichž práva jsou postupem správního orgánu dotčena.

[8] Stěžovatel dále zdůvodňuje, proč došlo k zásahu do jeho práva na příznivé životní prostředí. Vysvětluje, že mezi jeho podnětem, způsobem vyřízení podnětu žalovanou a aktualizací zásad územního rozvoje je souvislost. Činnost žalované má přímé a zásadní dopady do veřejnoprávních procesů územního plánování. V posuzovaném případě mělo být řádně prošetřeno, zda nejsou dotčení architekti ve střetu zájmů a jejich dílo (aktualizace zásad územního rozvoje) tak může požívat odpovídající důvěry veřejnosti a být předloženo zastupitelstvu kraje ke schválení. Otázka možného střetu zájmů autorizovaných osob s dopadem do práva na příznivé životní prostředí podatele (zde stěžovatele) je i v kontextu tzv. Aarhuské úmluvy (Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí – pozn. NSS) otázkou, která nemůže zůstat vyňata ze soudního přezkumu. Dále namítá neústavnost disciplinárního a smírcího řádu žalované, a to především proto, že v obou fázích disciplinárního řízení rozhoduje tentýž orgán, konkrétně dozorčí rada žalované. Jde tedy toliko o „quasi dvoustupňové“ rozhodování, podle stěžovatele ovšem musí existovat možnost, jak by se dotčené osoby mohly domoci „plného přezkumu“ usnesení dozorčí rady žalované, a to jak ve druhém stupni správního řízení, tak v řízení před soudem.

[9] V závěru kasační stížnosti stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost napadeného usnesení. Podle jeho názoru se městský soud dostatečně nevypořádal s jeho argumentem ohledně zásahu do práva na příznivé životní prostředí. Městský soud příslušnou žalobní námitku stroze odmítl s tím, že neshledává žádnou relevantní souvislost mezi postupem žalované a tvrzeným zásahem do zmíněného práva. Blíže již však nezdůvodnil, jak k tomuto závěru dospěl. Stěžovatel přitom v žalobě podrobně vysvětlil, v čem tuto souvislost spatřuje.

[10] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti předně uvádí, že stěžovatel ve své argumentaci úmyslně opomíjí rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 394/2020 – 53, které se týká takřka totožné záležitosti a ze kterého vycházel při posouzení věci i městský soud. Toto rozhodnutí je přitom stěžovateli nepochybně známo, neboť tehdejšího žalobce zastupovala stejná advokátka, která je zástupkyní stěžovatele

i v nynější věci, nadto sám stěžovatel na dané řízení upozorňoval již v žalobě. V citovaném rozhodnutí kasační soud konstatoval, že stěžovateli nesvědčí veřejné subjektivní právo na zahájení disciplinárního řízení vůči členům žalované, proto nemůže být dotčen ani sdělením, že správní orgán neshledal pro zahájení takového řízení důvody. Nejvyšší správní soud zde dále podotkl, že žalovaná nebyla při vyřizování podnětu nečinná, naopak tento podnět vedl k aktivaci její dozorové pravomoci. Městský soud vzal rozsudek č. j. 1 As 394/2020 – 53 v úvahu a rozhodl v souladu s tam vyslovenými závěry. K jednotlivým bodům kasační stížnosti se proto žalovaná vyjadřuje pouze stručně, nesouhlasí s jejich důvodností a v podrobnostech odkazuje na své vyjádření ke kasační stížnosti ve věci řešené pod sp. zn. 1 As 394/2020.

[11] Na vyjádření žalované reagoval stěžovatel replikou, v níž zejména upozorňuje na to, že proti rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 394/2020 – 53, s jehož závěry se neztotožňuje, byla podána ústavní stížnost. Není proto možné, aby o něj opíral své kasační námitky, jak by si zřejmě představovala žalovaná. Ústavní stížnost ze dne 13. 6. 2021 k replice přikládá a odkazuje na příslušné řízení před Ústavním soudem.

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátkou. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2, věta první s. ř. s.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Úvodem Nejvyšší správní soud předesílá, že při odmítnutí žaloby přichází pojmově v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jako zvláštní ustanovení ve vztahu k ostatním důvodům podle § 103 odst. 1 s. ř. s. (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS; judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz). Nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. může obecně spočívat v nesprávném posouzení právní otázky soudem, nebo také v nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 6 As 2/2015 - 128). Důvody, které stěžovatel formálně podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., se tedy obsahově opírají právě o ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. V této souvislosti lze pro úplnost připomenout, že ze zásady *iura novit curia* (soud zná právo) plyne, že stěžovatel není povinen podřadit tvrzené důvody kasační stížnosti pod konkrétní ustanovení zákona; soud je posuzuje podle jejich obsahu. Stěžovateli nemůže jít k tíži ani fakt, že námitky ve své kasační stížnosti chybně subsumuje pod zákonné důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s.

[15] Dále se kasační soud věnoval námitce nepřezkoumatelnosti napadeného usnesení. Pokud by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů či pro nesrozumitelnost, jednalo by se o tak závažnou vadu, že by ho Nejvyšší správní soud musel zrušit z úřední povinnosti, tedy i bez výslovné námítky stěžovatele (viz § 109 odst. 4, věta

pokračování

za středníkem s. ř. s.). Je proto vhodné, aby se touto námitkou zabýval na prvním místě. Zdejší soud však takovou vadu usnesení neshledal.

[16] Městský soud v usnesení řádně vyložil důvody svého rozhodnutí a jeho závěry jsou podpořeny srozumitelnou a logickou argumentací (viz především odstavce 7 až 14 napadeného usnesení). O tom, že je napadené usnesení opřeno o dostatek relevantních důvodů, ostatně svědčí i skutečnost, že stěžovatel s jeho závěry věcně polemizuje v kasační stížnosti čítající 16 stran textu, což by v případě jeho nepřezkoumatelnosti fakticky nebylo možné. Stěžovatel spatřuje vadu nepřezkoumatelnosti v tom, že městský soud dostatečně nezduvodnil, proč neshledal souvislost mezi tvrzeným nezákonným zásahem žalované a právem stěžovatele na příznivé životní prostředí (viz odstavec [9] výše). Podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu však městský soud vypořádal tento argument dostatečně, a to v odstavci 8 napadeného usnesení, ve kterém konstatoval, že „[ž]alobce spatřuje zásah do svého veřejného subjektivního práva v dotčení práva na příznivé životní prostředí. K tomu by podle něj mohlo dojít kvůli možné nezákonnosti aktualizace zásad územního rozvoje v důsledku střetu zájmů shora jmenovaných autorizovaných architektů jako zpracovatelů tohoto díla. V uvedeném městský soud neshledává žádnou relevantní souvislost. Pokud se žalobce chce bránit proti aktualizaci zásad územního rozvoje, právní řád mu k tomu poskytuje zvlášť určené nástroje v oblasti územního plánování s možností následného meritorního soudního přezkumu. Snaha o zahájení disciplinárního řízení s autory příslušné územně plánovací dokumentace však neslouží k obraně vůči jejímu obsahu.“ Z citované pasáže je patrné, proč městský soud dané námitce nepřisvědčil a proč nevedla dle jeho názoru k tomu, aby mohla být žaloba stěžovatele věcně projednána.

[17] K uvedenému lze připomenout, že soudy nemají povinnost obsáhle se vypořádat s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (judikatura Ústavního soudu je dostupná na <https://nalus.usoud.cz>), v němž uvedl, že „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“ Městský soud náležitým způsobem odůvodnil, na základě jakých úvah dospěl k závěru o odmítnutí žaloby. Napadené usnesení tedy není nepřezkoumatelné.

[18] K samotné otázce správnosti právních závěrů městského soudu, které jej vedly k odmítnutí žaloby, Nejvyšší správní soud úvodem zdůrazňuje následující. Z odůvodnění napadeného usnesení je patrné, že městský soud při svých úvahách vycházel především z již citovaného rozsudku č. j. 1 As 394/2020 – 53 (viz odstavec [4] výše), který se týkal shodné právní otázky, jak správně podotkla žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti. Uvedený rozsudek řešil případ stěžovatele, který se rovněž zásahovou žalobou domáhal „řádného vyřízení“ podnětu a stížnosti, jež se týkaly disciplinárního řízení s týmiž architekty (jmenovanými shora v odstavci [1]). Tento stěžovatel také zdůrazňoval, že postupem žalované je zasaženo především do jeho práva na příznivé životní prostředí, přičemž se žalobou nedomáhal zahájení či konkrétního výsledku disciplinárního řízení, ale právě řádného a důkladného vyřízení svého podnětu (stížnosti). Nejvyšší správní soud

na základě výše uvedeného shledal, že závěry obsažené v rozsudku č. j. 1 As 394/2020 – 53 jsou přílehlivé i na nyní projednávanou věc a nespatřuje žádný důvod k tomu, aby se od nich odchýlil. V podrobnostech na ně proto odkazuje a níže je toliko stručně rekapituluje. Ostatně účastníkům tohoto řízení by tyto závěry měly být dobře známy, neboť tehdejšího žalobce a posléze stěžovatele zastupovala stejná advokátka, která zastupuje stěžovatele i v nynějším případě, žalovaným správním orgánem byl taktéž totožný subjekt. Co se týče stěžovatelem odkazované ústavní stížnosti, která mířila proti rozsudku č. j. 1 As 394/2020 – 53, kasační soud podotýká, že Ústavní soud ji usnesením ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. IV. ÚS 1571/21, odmítl jako zjevně neopodstatněnou. Shodně Ústavní soud rozhodl i o návrhu na zrušení příslušných ustanovení disciplinárního a smírčího řádu žalované.

[19] Městský soud tedy správně vycházel ze závěrů rozsudku č. j. 1 As 394/2020 – 53, z nichž vyplývá, že stěžovateli nesvědčí veřejné subjektivní právo na zahájení disciplinárního řízení vůči členům žalované. Způsob vyřízení podnětu, respektive následné stížnosti stěžovatele, není způsobilý jakkoliv zasáhnout jeho veřejná subjektivní práva, která bez ohledu na výsledek tohoto vyřízení zůstávají nedotčena. Stěžovatel současně není ani členem žalované a její případně vydaná rozhodnutí v této věci mu tak nemohou zakládat, měnit nebo rušit práva a povinnosti. Smyslem podnětů je v této věci iniciace dozorové pravomoci příslušných orgánů žalované jako profesní komory, nikoliv rozhodování o právech a povinnostech podatele či třetích osob (srovnej odstavec 21 rozsudku č. j. 1 As 394/2020 – 53). Dozorčí pravomoc žalované ostatně byla v důsledku podnětu stěžovatele aktivována, žalovaná tedy nebyla nečinná, jak stěžovatel mylně naznačuje.

[20] Rovněž smyslem fáze tzv. disciplinárního zjišťování (jak je tento pojem vymezen v disciplinárním a smírčím řádu žalované) není autoritativní rozhodování o právech a povinnostech. Možné důsledky podnětu k zahájení disciplinárního zjišťování závisí na posouzení žalované, přičemž i v případě, že by jej shledala důvodným, nevedlo by to ke vzniku „nároku“ stěžovatele na jakýkoliv další konkrétní postup ve věci. Disciplinární pravomoc profesních komor je jednou z podob sankční pravomoci správních orgánů, již se v souvislosti s podnětem k zahájení řízení zabýval také Ústavní soud v usnesení ze dne 23. 10. 2013, sp. zn. II. ÚS 2990/13. Konstatoval přitom, že stíhání a potrestání pachatele správního deliktu je věcí vztahu mezi státem a pachatelem a neshledal existenci žádného ústavně zaručeného práva stěžovatele na to, aby byla jiná osoba stíhána. Nesvědčí-li stěžovateli veřejné subjektivní právo na provedení určitého opatření nebo na zahájení určitého řízení, nemůže být dotčen ani sdělením, že správní orgán pro takový postup neshledal důvody (srovnej odstavce 21 a 22 rozsudku č. j. 1 As 394/2020 – 53).

[21] Nejvyšší správní soud dále v rozsudku č. j. 1 As 394/2020 – 53 uzavřel, že stěžovatel nemohl být vyřízením podnětu na svých právech jakkoli dotčen, protože „[z]a této situace by bylo samoučelné konstruovat procesní právo podatele na řádné vypořádání podnětu, není-li následně sdělení či vyrozumění o vyřízení podnětu nijak způsobilé k dotčení jeho hmotných práv.“ Citované úvahy, se kterými se nyní rozhodující senát Nejvyššího správního soudu ztotožňuje, dopadají i na právě řešený spor.

pokračování

[22] Pokud stěžovatel argumentuje rozsudkem NSS ve věci ŽAVES, je nutné mu připomenout, že právě i s touto argumentací, respektive s dopady daného rozhodnutí na posuzovanou věc, se zdejší soud v rozsudku č. j. 1 As 394/2020 – 53 taktéž zevrubně vypořádal. Nejprve z rozsudku NSS ve věci ŽAVES citoval a zdůraznil, že rozšířený senát zde rozhodoval na půdorysu faktické nečinnosti stavebního úřadu, který v rozporu se zákonem nezačal řízení o odstranění nepovolené stavby. Rozšířený senát přitom dovodil, že **ten, kdo tvrdí, že je dotčen na svém hmotném právu faktickou nečinností stavebního úřadu, který v rozporu s § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), nezačal řízení o odstranění nepovolené stavby (nepovolené terénní úpravy), se může bránit proti takové faktické nečinnosti správního orgánu žalobou na ochranu před nezákonným zásahem.** Vyhoví-li soud takové žalobě, určí, že nezačátek řízení z moci úřední je nezákonným zásahem a současně přikáže stavebnímu úřadu zahájit řízení o odstranění stavby.

[23] Takový případ však první senát v rozsudku č. j. 1 As 394/2020 – 53 odlišil od věci stěžovatele, který napadl (a totéž činí stěžovatel v této věci) především způsob, jakým žalovaná vyřídila podnět, jímž usiloval o zahájení disciplinárního řízení s jejími členy. Nakonec zdejší soud uzavřel, že „[v] nyní řešené věci proto nelze aplikovat závěry rozsudku č. j. 6 As 108/2019-39. (...) Stěžovatel sice odkazuje na možnost použití tohoto právního názoru i na jiná řízení, avšak opomíjí rozšířeným senátem zdůrazněnou potřebu vykládat tento právní názor restriktivně. Má být užit pouze tam, kde jsou v sázce subjektivní hmotná práva osoby, která se podnětem domáhá zahájení řízení z moci úřední právě za účelem ochrany nejen práva objektivního, ale i subjektivního.“ Jak již však bylo vyloženo výše, stěžovatel žádá subjektivní hmotná práva v posuzované věci nemá. Závěry rozsudku NSS ve věci ŽAVES proto na daný případ nelze aplikovat.

[24] Argumentuje-li stěžovatel dotčením na svém právu na příznivé životní prostředí, lze k tomu opět ve shodě s rozsudkem č. j. 1 As 394/2020 – 53 (a též ve shodě s městským soudem) uvést, že snaha o zahájení disciplinárního řízení s autory příslušné územně plánovací dokumentace neslouží k obraně vůči jejímu obsahu. Tyto námitky stěžovatele jsou zcela nepřipadné, neboť svým podnětem k žalované a následně podanou zásahovou žalobou nemůže obcházet instituty, které slouží k obraně proti územně plánovací dokumentaci (zde zásady územního rozvoje kraje, respektive jejich aktualizace; viz zejména možnost veřejnosti uplatnit v tomto směru písemné připomínky, srov. § 42 odst. 2 stavebního zákona, který ostatně odráží mj. požadavky právě Aarhuské úmluvy, které se stěžovatel dovolává). Jakkoli se tedy stěžovatel snaží dovodit, že mezi jeho právem na příznivé životní prostředí a uplatněným podnětem k aktivaci dozorčí pravomoci žalované je nějaká relevantní souvislost, není tomu tak.

[25] Nakonec ke stěžovatelem tvrzené protiústavnosti disciplinárního a smírčího řádu žalované (protože v obou fázích disciplinárního řízení fakticky rozhoduje tentýž orgán) Nejvyšší správní soud konstatuje, že tato námitka je mimoběžná. Bylo by namístě se jí případně zabývat teprve tehdy, pokud by byly splněny podmínky řízení k věcnému projednání stěžovatelovy zásahové žaloby. Tak tomu ovšem v této věci nebylo, městský soud vůbec meritorně neposuzoval postup žalované při vyřizování podnětu, logicky se tak ani nemohl věnovat této otázce a zkoumat ústavnost žalovanou použité právní úpravy. Nad rámec nezbytného zdejší soud poznamenává, že – jak trefně poukázala žalovaná –

judikatura Nejvyššího správního soudu dospěla v minulosti k závěru, že mezi základní zásady rozhodování o právech a povinnostech fyzických či právnických osob správními orgány nepatří rozhodování ve dvou stupních (viz rozsudek ze dne 27. 10. 2005, č. j. 2 As 47/2004 – 61, č. 1409/2007 Sb. NSS). „Právo na druhou instanci“ nelze pro účastníky řízení dovodit z mezinárodních závazků, z ústavního pořádku, ani ze základních zásad správního řízení (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 As 286/2018 – 34).

[26] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou, a to dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[27] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věta první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovanou – nelze jí přiznat náhradu nákladů, které nepřevyšují rámec její běžné úřední činnosti. Tento rámec sice převyšují náklady na zastoupení žalované advokátkou, s ohledem na konstantní judikaturu tohoto soudu (srovnej např. rozsudek ze dne 26. 4. 2007, č. j. 6 As 40/2006 – 87, č. 1260/2007 Sb. NSS) však takové náklady zásadně nejsou považovány za účelně vynaložené výdaje, jejichž náhrada by mohla být uložena procesně neúspěšnému žalobci (zde stěžovateli). Jinými slovy v případě, že v soudním řízení správním vystupuje jako účastník orgán veřejné správy v oboru své působnosti, není zpravidla důvodně vynaloženým nákladem, pokud se v takovém řízení nechá zastoupit. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladu řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. dubna 2022

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu